

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 29/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta an- netun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä marraskuuta 2013 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta (HE 178/2013 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 7/2012 vp — Mikael Jungner /sd ym. :
Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (läh. 22.3.2012)

- LA 8/2012 vp — Jari Lindström /ps: Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (läh. 22.3.2012)

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Henri Backman, työ- ja elinkeinoministeriö
- energiainsinööri Antti Saastamoinen, Tulli
- asiantuntija Antti Kohopää, Energiateollisuus ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia. Sähköverotuksen rakennetta muutettaisiin siten, että teollisuuden, kaivostoiminnan ja maatalouden lisäksi myös konesaleissa kulutetusta sähköstä kannettaisiin alennettu, sähköveroluokan II mukainen vero. Alennuksen saamiseksi

si konesalitoiminnan tulisi olla toiminnanharjoittajan pääasiallista liiketoimintaa ja lisäksi konesalin kokonaistehon tulisi olla vähintään viisi megawattia. Konesalitoiminnan kasvun laajuudesta riippuen muutos tarkoittaisi arviolta 10 miljoonan euron suuruista vuotuista sähköverotukea konesaleille tuen voimassaolon ensimmäisinä vuosina.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta edellyttäen, että komissio hyväksyy sen valtioneuvoston päätöksellä.

Lakialoitteet

LA 7/2012 vp ja LA 8/2012 vp. Lakialoitteissa ehdotetaan 2 §:n 6 kohdassa olevan teollisuuden määritelmän muuttamista niin, että siihen sisältyisivät myös teollisessa mittakaavassa tapahtuva tietoverkkoliikennettä palveleva data-keskustoiminta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna.

Muutosehdotus koskee yksinomaan lain voimaantulosäännöstä, jota on syytä tarkentaa EU:n komission valtioneuvoston tarkastelun keskeneräisyyden vuoksi. Valiokunta pitää esitystä muulta osin hyväksyttävänä ja asiallisesti perusteltuna.

Esitys koskee *konesalitoiminnassa* käytettävän sähkön verotukea, ja se perustuu talouspoliittisen ministerivaliokunnan keväällä 2013 tekemiin linjauksiin. Tarkoituksena on, että jatkossa myös suurissa konesaleissa kulutetusta sähköstä kannettaisiin alennettu, sähköveroluokan II mukainen vero. Verotaso olisi siten sama (0,69 snt/kWh), joka kohdistuu tällä hetkellä teollisuudessa, kaivostoiminnassa ja maataloudessa käytettävään sähköön. Alennetun verokannan käyttö edellyttäisi kuitenkin, että konesalitoiminta olisi toiminnanharjoittajan pääasiallista liiketoimintaa ja että konesalin kokonaisteho olisi yli viisi megawattia. Esityksessä on arvioitu, että tällaisia toimijoita voisi olla lähivuosina 10–20.

Kysymys on ennen muuta kilpailukykyisen toimintaympäristön luomisesta kasvavassa olevalla kansainvälisellä konesaliliiketoiminnalla. Toimiala on erittäin energiantensiivistä, ja sähkön hinta on sillä keskeinen kilpailutekijä. Suomi on muutoin sijoittautumisympäristönä varsin suotuisa viileän ilmastonsa, toimivan infrastruktuurinsa ja osaavan työvoimansa vuoksi. Alennettu sähköverotaso voisi siten lisätä merkittävästi Suomen houkuttelevuutta konesalien sijoituskohteena.

Konesalitoiminta on nähty esityksessä ylipäänsä yhtenä kanavana uudistaa Suomen teollista rakennetta ja tukea rakennemuutoksessa olevaa ICT-alaa ja sen työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi konesalit itsessään olisivat merkittäviä rakennusinvestointeja ja lisäisivät rakennusaikanaan alan työllisyyttä. Vaikka varsinainen konesalitoiminta ei työllistä merkittävästi, laitosten huoltoon, ylläpitoon ja valvontaan liittyvät tehtävät loisivat kuitenkin uusia työpaikkoja. Valiokunta pitää näitä näkökohtia merkittävänä.

Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen myöskään siltä osin kuin kysymys on konesalien tehorojasta. Kysymys on valinnasta, jossa ovat painaneet suuryksiköihin keskittämisen edut, rajauksen verotulovaikutukset ja järjestelmän hallinnollinen toimivuus. Jo nyt yli viiden megawatin tehoisten konesalien arvioidaan kuluttavan yli puolet konesalien yhteenlasketusta sähkönkulutuksesta ja isojen toimijoiden osuuden odotetaan kasvavan vielä tästä tulevaisuudessa.

Voimaantulo

Esityksessä on lähdetty siitä, että laki tulisi voimaan ensi vuoden alusta, jos komissio on hyväksynyt sen valtioneuvoston päätöksellä. Koska käsittely on vielä kesken, hyväksyntää ei ehditä saada ennen vuodenvaihdetta. Lain sisältöön ei kohdistu kuitenkaan muutospaineita. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi, että laki tulisi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Voimaantulosäännöksessä tulisi todeta tämän lisäksi, että lakia sovellettaisiin sähköön,

jota käytetään lain soveltamisalaan kuuluvassa konesalissa lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen (*Valiokunnan muutosehdotus*).

Lakialoitteet

Valiokunta ehdottaa, että aloitteet hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi voimaantulosäännös muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) ja

että lakialoitteet LA 7/2012 vp ja LA 8/2012 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotus

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lakia sovelletaan sähköön, jota käytetään lain soveltamisalaan kuuluvassa konesalissa lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Pentti Kettunen /ps
jäs. Timo Kalli /kesk
Anneli Kiljunen /sd
Markku Rossi /kesk
Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /kok
Jouko Skinnari /sd

Kauko Tuupainen /ps
Kari Uotila /vas
vjäs. Esko Kurvinen /kok
Riitta Myller /sd
Raimo Piirainen /sd
Eero Reijonen /kesk
Anne-Mari Virolainen /kok.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.